

Več informacij in naročila vodenj:
 Turistična in informativna agencija TINA
 Šmarje pri Jelšah, Aškerčev trg 24,
 tel.: 03 / 810 12 64, 031 575 056,
 e-pošta: tina@smarje.si
 Lahko na pokličete tudi
 Mužerlinove: 03 / 748 50 03.

Izšla in sablatila: Občina Šmarje pri Jelšah, 2003
 Fotografije: Damjan Regorčič
 Oblikovanje: Simona Kmetič

OBČINA
 ŠMARJE
 PRI
 JELŠAH

Sedovška domačija

Rodeževa ali po domače Sedovška domačija je dobila ime po hribu Sedovcu, ob katerega vzhodju stoji. Zaradi izjemne lege, časa nastanka, funkcionalnosti, načina gradnje z veliko mero estetskega pristopa in kamnoseške tradicije predstavlja vrhunski kulturni spomenik, edino tovrstno ohranjeno etnološko dediščino na Slovenskem.

- Domačijo sestavlja 7 objektov:
- stanovanjska hiša,
 - kovačnica,
 - gostilna,
 - kapelica,
 - gospodarsko poslopje z vodnjakom,
 - svinjak,
 - večje gospodarsko poslopje s kozolcem.

Stanovanjska hiša

V osrčju domačije stoji stanovanjska hiša, verjetno iz začetka 19. stoletja. Stavba je ohranila svoj prvotni videz in zasnovano in je tipičen primer stavbe bogatega kmeta. V hiši je ohranjena še čisto prava črna kuhinja, v kateri so kuhali še pred dobrimi desetimi leti, in dve krušni peči. Ohranjena je tudi večina pohištva in druge opreme.

Kovačnica

Kovačnico sestavlja en prostor in pokrita vhodna lopa. Danes je v celoti obnovljena in pokrita s slamo, manjka le še nekaj kovaške opreme. Za kovačnico leži manjši kamnolom. Kamen so uporabljali za izdelavo orodja.

Gostilna

V nekdanji gostilni je bila najbrž tudi trgovina. To potrjuje najdena tedensko prodajali kruh in meso. Stavba po svojem dekorativnem videzu izmed vseh najbolj izstopa.

Kapelica

Kapelica je pomembna zaradi celostne podobe in funkcije domačije. Postavljena je v sredini domačije, tik ob poti. Med drugim kaže tudi na visok socialni nivo tedanjega gospodarja. Kamnit portal je tisti, ki se pojavlja ne vseh objektih, pa naj so še tako skromni.

Gospodarsko poslopje z vodnjakom

Po ustreznem izročilu je bil hlev namenjen potujočim sejnarjem in kramarjem, ki so tod mimo potovali na seme. Tu so živino napojili, jo privzeli čez noč, sami pa prenočili po skednjih in pot nadaljevali naslednji dan.

Svinjak

Svinjaki s hlevom kažejo na gradbeno domiselnost kako pod eno streho združiti različno namembnost tako, da arhitektura objekta ne ruši enotnega videza celotne domačije. Stavba je pritične zasnovane, delno lesena, delno zidana iz kamna in prvotno ometana.

Večje gospodarsko poslopje s kozolcem

Je eno najlepših in najmogočnejših na širšem območju. Njegovo kakovost poudarjajo različne gospodarske funkcije, starost ter stopnja ohranjenosti in estetski videz. Pod streho namreč združuje več namembnosti.

Danes je Sedovška domačija v zasebni lasti Mužerlinovih in se razvija v pravi muzej na prostem. V neokrnjenem okolju se še vedno občuti utrip podeželja, saj je kmetija še vedno živa. Vse poletje se na bližnjih travnikih pase govedo, sama podoba domačije pa dobliva novo preobliko. Obnovljena sta že kovačnica in gospodarsko poslopje s kozolcem, delno je obnovljena tudi kapelica. Prav zdaj se obnavlja stanovanjska hiša. Na domačiji obiskovalce vedno pričakajo gostitelji Mužerlinovi, ki po naročilu pripravijo tudi kaj za zob ter goste povabijo v klet.

